

ALDONA PUIŠYTĖ

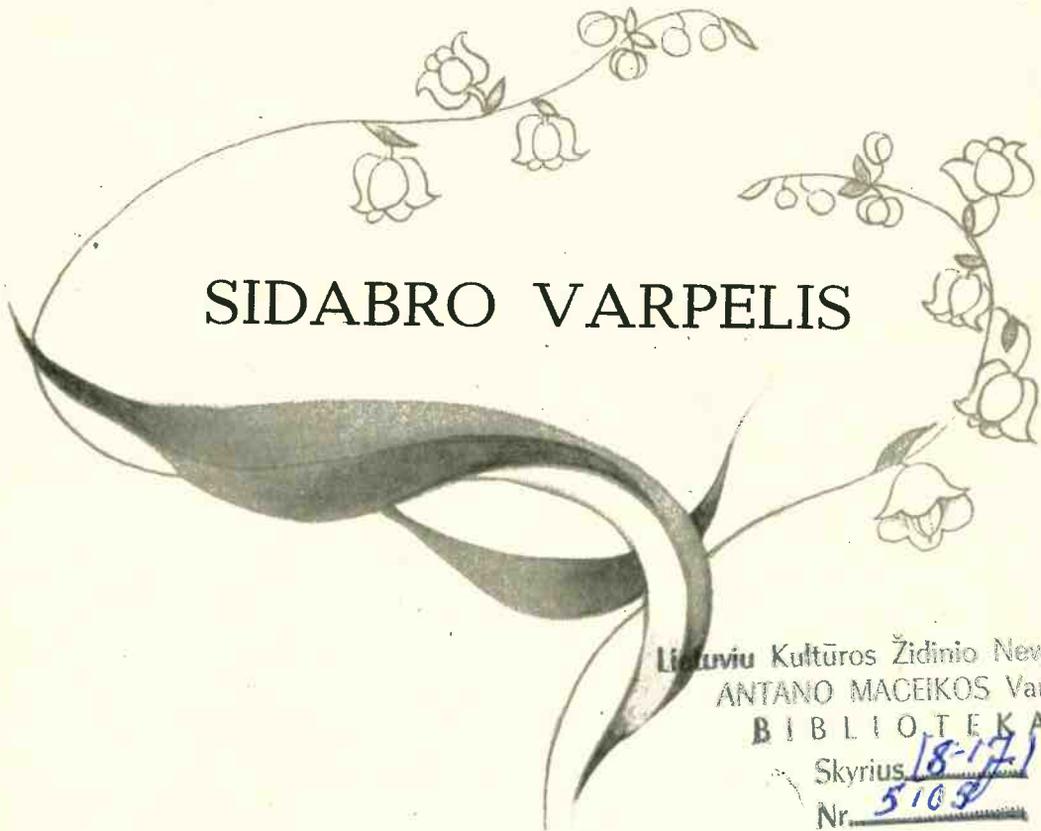

SIDABRO VARPELIS

Iliustravo GRAŽINA DIDELYTĖ

ALDONA PUIŠYTĖ

SIDABRO VARPELIS

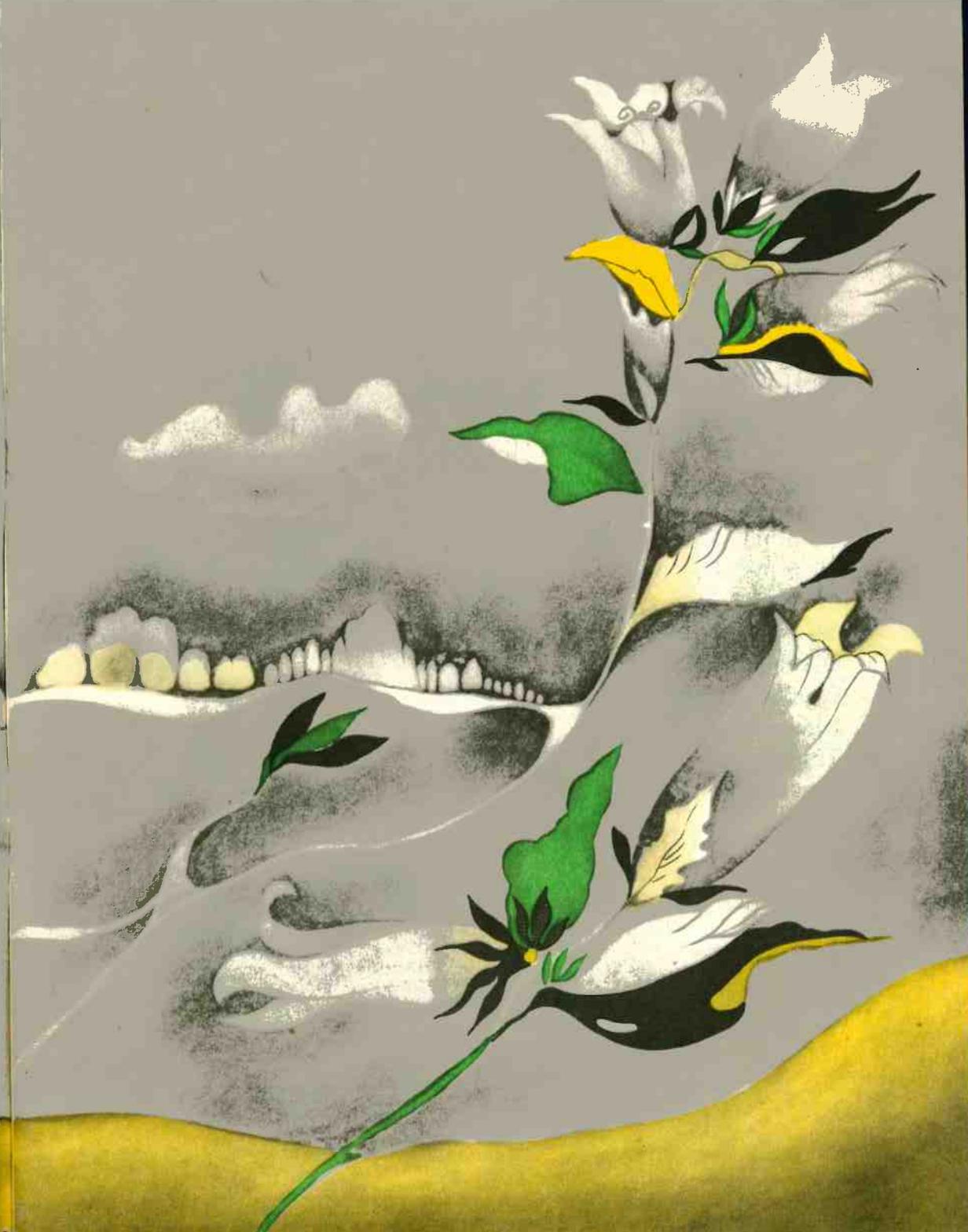
Lietuvių Kultūros Židinio New Yorko
ANTANO MACEIKOS Vardo
BIBLIOTEKA
Skyrius 18-171
Nr. 5103

VILNIUS

1976

MANO KNYGELĖ

Turiu knygelę
Tarytum gėlę
Pilnavidurę.

Kiekvieną rytą
Atskleidžiu naują
Lapelį — dieną.

Veriasi vienas
Sidabro vartais,—
Po jais snieguolė miega.

Veriasi antras,—
Ten vario bokštus
Raibi paukštukai čiulba.

Veriasi trečias,—
Piovėjų dainos
Palei giružę aidi.

O ketvirtasis,
O pats gražiausias —
Į geltonvarsius
Tėvynės sodus,
Kur aukso obuolužiai.

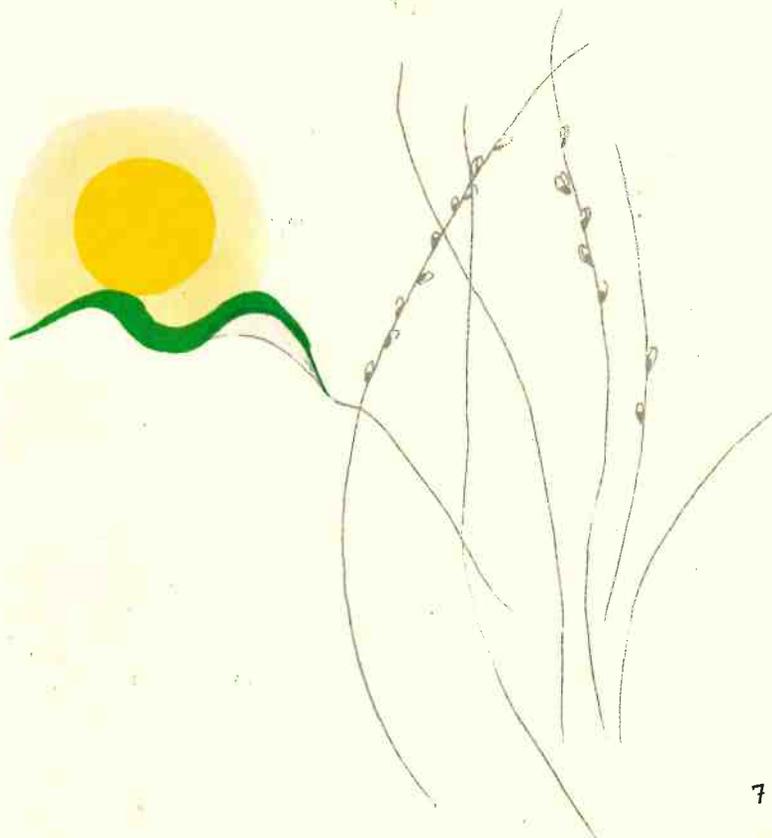
RYTO UGNUŽĖ

Vai švito nušvito
Padangė žydra.
Pabudo iš sapno
Darbštuolė žara.

Pakilo, nusiprausė
Ryto rasa.
Per lanką žieduotą
Nubėgo basa.

Prie Baltijos jūros,
Prie kopų, tenai,
Kur ošia neramūs
Žalsvi vandenai,

Ugnužę užkūrė
Aukščiausiam kalne.
Ji šildo šią žemę,
Gėles ir mane.

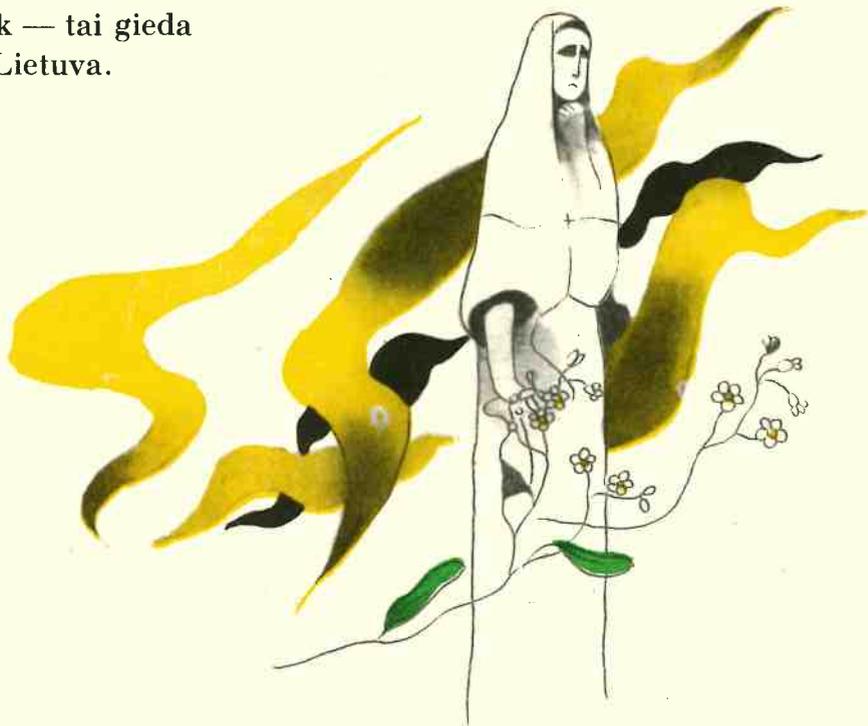

LIETUVA

Senolė žemė žydi
Vaivorykštės spalva.
Visų gražiausias žiedas —
Gimtinė Lietuva.

Neužmirštuolių skliautas
Ties diemedžių kalva.
Čia žuvusius aprauda
Gimtinė Lietuva.

Gražiai pragydo paukštė,
Virš gojų lėkdama.
Įsiklausyk — tai gieda
Gimtinė Lietuva.

NEUŽMIRŠTUOLĖS BALSAS

Supasi gėlynai.
Virš karių kapų —
Rytmečio padangė,
Aidinti varpu.

Prie akmens prigludus,
Pašnibždom primins
Tau neužmirštuolė:
„Vaike, neužmiršk

Tų, kurie užmigo
Amžinu miegu
Už kalnelį gimtą,
Už tave...

Tegu

Niekad neužges čia
Plazdanti ugnis.
Tarsi motinėle
Žemė sups švelni...“

PRIE UGNIES AMŽINOS

Aguonų liepsnelės raudonos
Suvirpa spaliukų delnuos.
Nuliūdę nulenkia jie galvas
Žemai prie Ugnies Amžinos.

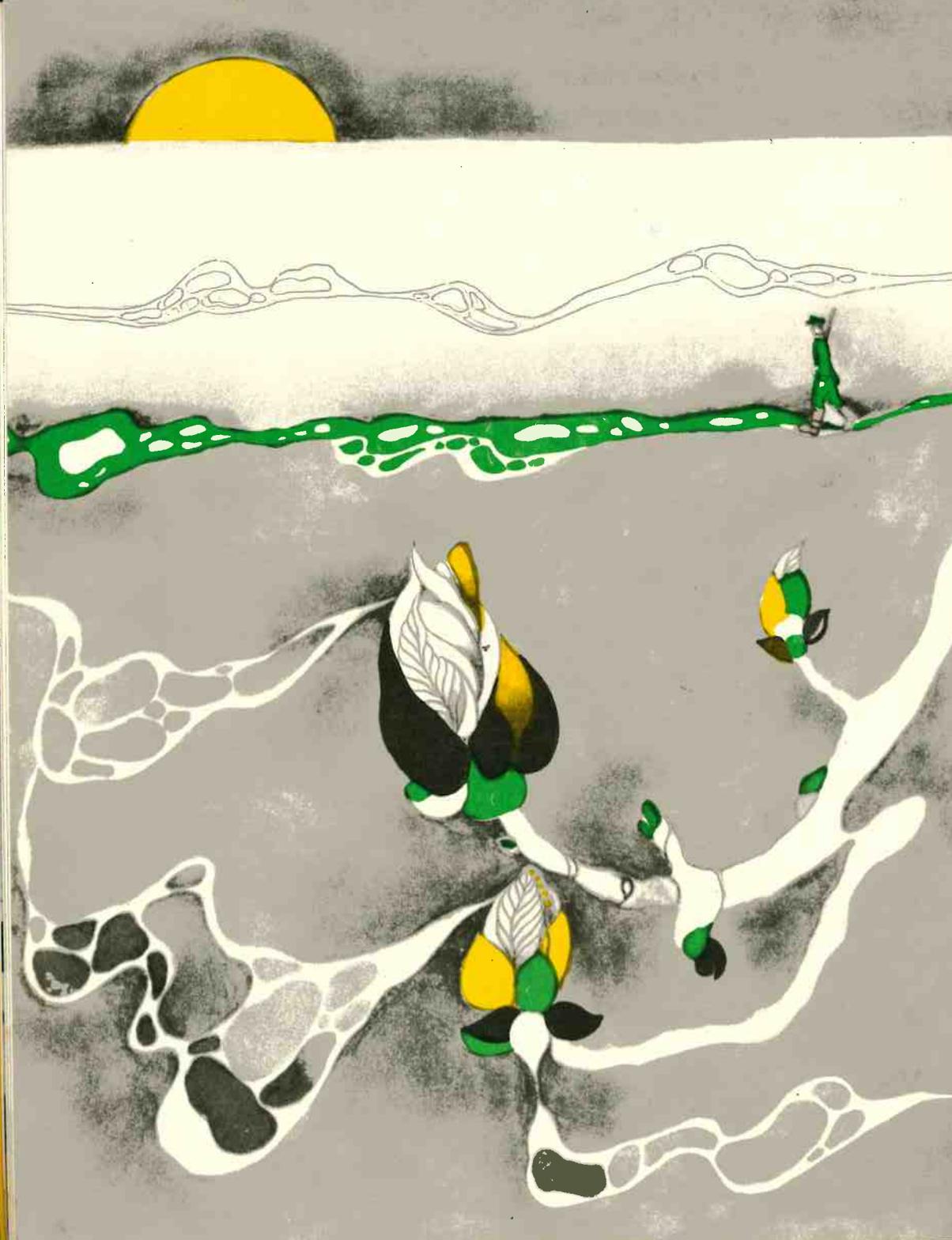
O žemė giliai atsidūsta,
O ašarom žvilga rasa:
„Kareivi, sūnau, tavo veidas
Vaidenas liepsnų gaisuose.

Namo kaip sugriši? Surišo
Tau kojas šaknim varputys.
Vien vardą pavasarių vėjai
Ant akmenio šalto skaitys...“

Iš tolių žydrųjų ataidi
Raminantis aidas: „Esu
Beržų ošime, man gegulė
Kukuoja motulės balsu.“

Aguonų liepsnelės raudonos
Suvirpa spaliukų delnuos:
„Prisiekiame, žeme, budėsim
Šventai prie Ugnies Amžinos.“

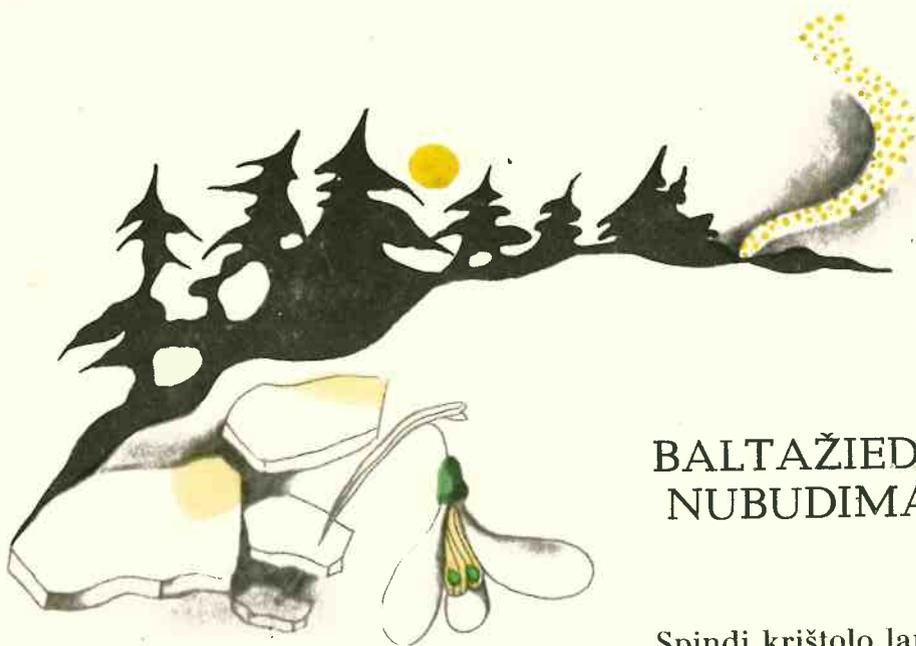
KAREIVĖLIAI BUDI

Po saulėta padange,
Kur diemedžiai žali,
Tai budi kareivėliai
Gimtoj tėvų šaly.

Tai budi kareivėliai
Prie marių neramių,
Prie kryžkelių dulkėtų,
Prie miegančių namų.

Prie kviečio geltonvarsio,
Prie upės mėlynos,
Prie raudonbokščių miestų,
Prie vyturio dainos.

VAKARO ŽINGSNIAI

Tyliai taip, tylutėliai
Vakaro melsvas šešėlis
Upę užkloja, girias,
Šaltinių akis galias.

Tyliai taip, tyliai žengia.
Mirksi vien mėnuo padangėj.
Vėjas užsnūsta šile.
Vėjo smuikelė — šalia.

Vakaro žingsniai atsargūs.
Vakaras — miegančių sargas.
Liūlia, miegokit visi.
Budi žvaigždėlė šviesi.

BALTAŽIEDĖS NUBUDIMAS

Spindi krištolo langai.
O pilis — iš sniego.
Čia ledinius pataluos
Baltažiedė miega.

Šoka ragana žiema
Šiaurės vėtrų šokį.
Buria burtą šaukdama:
Amžinai miegoki!

Ledo bokšte baltažiedė
Praveria blakstienas:
Vinguriuoja Paukščių takas,
Snaigėmis nusėtas.

Įsiklausiusi — iš tolių
Paukščio dainą girdi.
Ji paguodžia, suramina
Baltažiedės širdį.

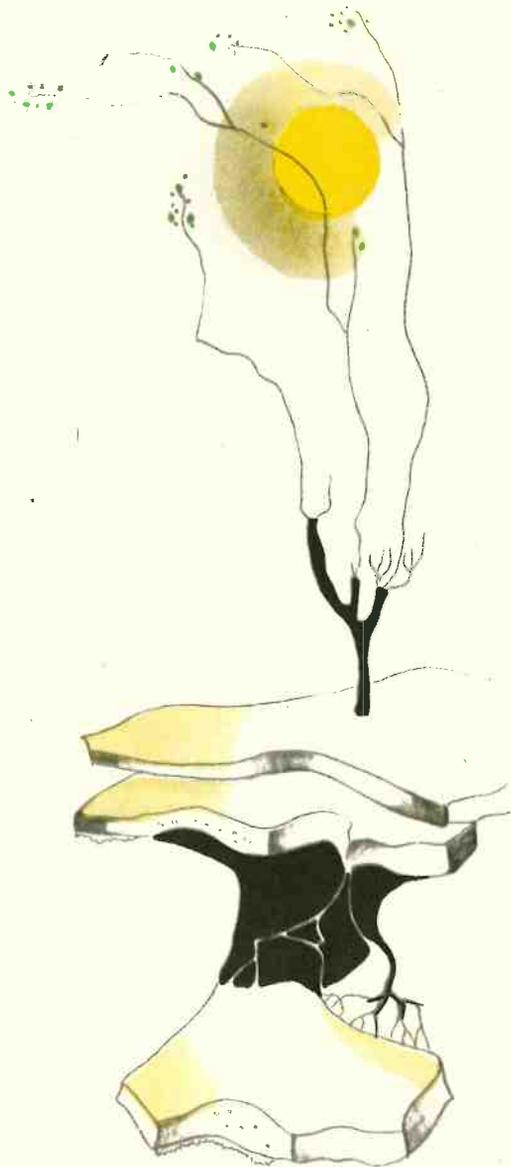
SAULUŽĖS KELIAS

Vai, sauluže, kurgi riedi
Per vasario pusnį? —
Į ledokšnių karalystę,
Į patamsių būstą.

Ten šerkšnota obelis
Žiedlapius sapnuoja,
O upelis po ledu
Lelijas sūpuoja.

Sviesiu spindulio vilyčią
Į snieguotą langą,
Tai pažadinsiu iš miego
Kovą darbščiarankį.

Debesėli, paskubėk.
Žaibe, sužaibuoki! —
Upeliūkštis uždainuos.
Prasimerks žibuoklė.

SNAIGĖ PUIKUOLĖ

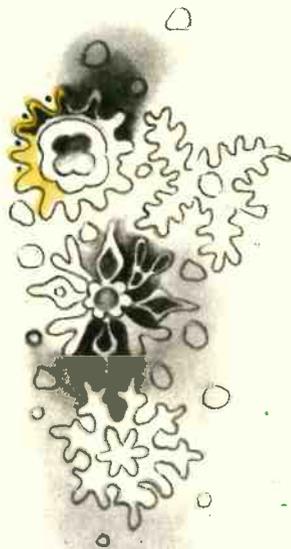
Aš visų gražiausia,
Aš visų puošniausia.
Mano tėtė — šiaurės vėjas.
O mama — žiemužė.

Baltas sijonėlis
Sidabru ataustas,
Ant galvelės karūnėlė
Žvaigždele pražydo.

Niekas man nerūpi,
Darbo nebedirbu.
Ant kalnelio, ant kalnelio
Visą dieną šoku.

Gyrės gyrės snaigė,
Pūtėsi puikuolė,
Kol saulutė darbštuolėlė
Židini užkūrė.

Snaigė prisišokus
Po egle užsnūdo,
Ir nupuolė karūnėlė
Į saulutės ugnį...

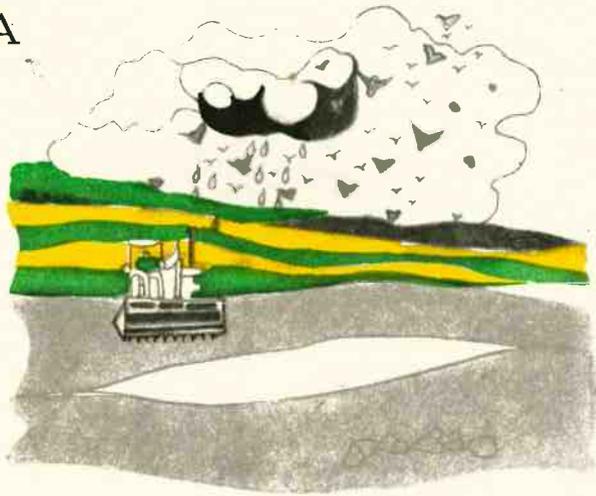
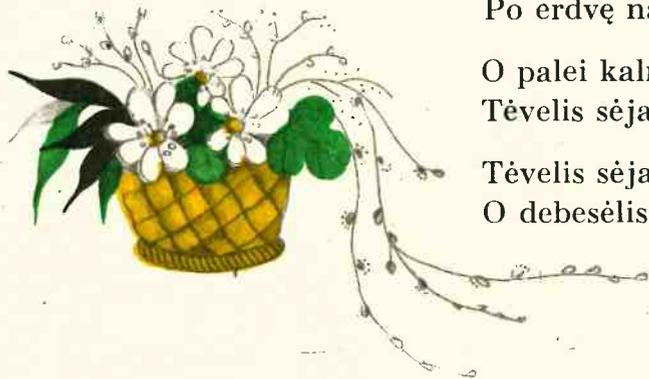
MOTULĒS DIENA

Darda, oi, darda
Griaustinio ratai,—
Jau atvažiuoja
Pavasarielis.

Žalia karieta
Ant aukso lingių.
O pakinkyta
Žirgais ugniniais.

Toje karietoj
Gėlių krepšeliai,
Žiedai rasoti —
Motulės dienai.

Imsim snieguolę,
Tą baltažiedę,
Nešim motulei
Meilę ir džiaugsma.

SLĒNY TĒVELIS SĒJA

— Saulužē, labas! — prabilo lapas,
Akis pravėrēs, ilgai tylėjēs.

Akis pravėrēs, ilgai tylėjēs,
Atsižiūrėti dangun negali.

Ten vieversėliai linksmi čirena,
Po erdvę nardo tarsi žuvytės.

O palei kalną, o palei žalią,
Tėvelis sėja kvietį geltoną.

Tėvelis sėja ir apakėja.
O debesėlis gražiai palaisto.

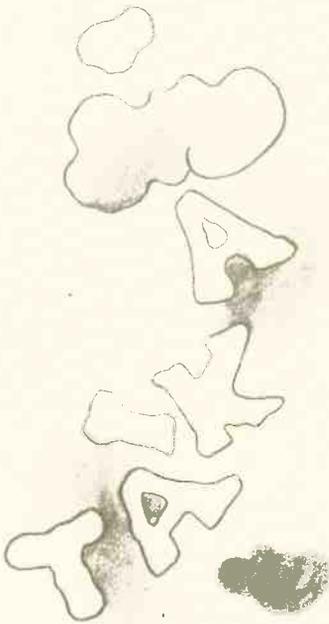
DĒKOJIMAS GEGUŽIUI

Ačiū tau, Geguži,
Už padangę tyrą,
Už padangę taikīā,
Už laukų gēles.

Ačiū už vaikystēs
Ramų šviesų sapnā,
Po žvaigždētōm skraistēm
Snaudžiančias girias.

Ačiū už šaltinių
Skaidriā žydrā versmē.
Ant darbščiūjū rankū
Saugiai mus laikai.

Už žiemkentį žaliā,
Iš speigū prikeltā,—
„Ačiū“ tau dainuoja
Žaidžiantys vaikai.

GRAŽIAUSIAS SODAS

Obelių žiedai balti
Ir balti takai.
Ką gegužio pilnaty
Tyliai man sakai,

Motina tėvyne mano,
Kaip žvaigždė šviesi?
Tu visų gražiausias sodas
Žemėj man esi.

Tau širdis vien meilę gieda,—
Ją dainoj nešu
Tarsi rausvą tulpės žiedą
Su ramos lašu.

SIDABRO VARPELIAI

Kas taip aidi, kas taip skamba
Rytą ankstyviausią.
Kas pažadina iš miego
Pienę ir vėdryną?

Virš upokšnių žydraveidžių,
Virš žaliųjų gojų,
Aidi aidi, skamba skamba
Sidabro varpeliai.

Sidabro varpeliai,—
Vyturiukų širdys,
Tai pažadina iš miego
Pienę ir vėdryną.

Tai pažadina iš miego
Pienę ir vėdryną
Ir parlydi iš mokyklos
Vaikelius namolei.

KAS VERKĖ

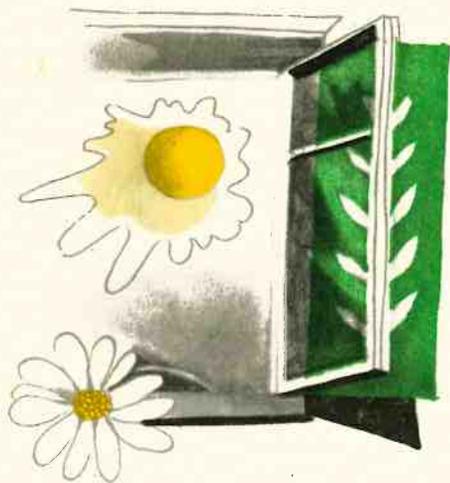
Žvalgos purienos,
Akis pramerkę:
Kas gi čia rauda,
Kas gi čia verkia?

Stebisi, žiūri
Ir nesupranta:
Šypsosi saulė,—
Ašaros krenta.

— Ko gi, saulužė,
Tu pravirkai,
Veidą pridengus
Aukso plaukais?

Tarė saulužė:
— Tai debesėlis,
Iš marių dugno
Štai pasikėlęs,

Vandenį sėmė
Samčiu skylėtu,—
Lašai pabiro
Tarsi pro rėtį.

RAMUNIŲ ŽYDĖJIMAS

Oi lijo lijo, oi lijo lijo,
Paskui saulelė atvėrė langą.

Atvėrė langą — išbarstė žiedus,
Maži paukštyčiai iš džiaugsmo šoko.

Žydi ramunės ir katilėliai,
O palei girią rugiai liūliuoja.

Vaikai atbėga per lanką žalia,
Iškėlę baltus ramunių žiedus.

AVILIŲ ŠVIESA

Rausvuoja snaudalės
Birželio lankoj.
Bitute darbštuole,
Ar daug surinkai

Žiedadulkių aukso,—
Geltonos šviesos,
Kad žiburiu šviestu
Iš korio?.. Rausvos

Snaudalės taurelė
Medaus sklidina.
Oi triūsia, oi dūzgia
Bitutė raina

Po lanką žieduotą.
Pailsi gėlėj.
Auksinės šviesos
Bus pilni aviliai.

ŽYDRA DAINELĖ

Žydra padangė, ežerai,
Žydri upeliai ir žydrai
Žibuoklės žiūri nuo kalvų.

Atbėga lauko takeliu
Mergaitė suknele žydra,
Drugelis žydras — plaukuose.

O žydras vėjas ant šakos
Žilvičio lumzdeliu gražiai
Dainelę žydrą jai pagros.

GEGULĖS RAUDA

Per vasarėlę kukavau,
Metus ir lobį skaičiavau,
Lizdučio nesukroviau.

Mano vaikelis, mano mažiausias
Kurioj šakelėj sėdi,
Kieno dainelių mokos? —

Aukštoj žaliøj viršūnėj,
Po svetimu sparnu
Mano vaikelis auga.

Tai kaip dabar prišauksiu,
Tai kaip dabar surasiu,
Iš ko aš atpažinsiu
Vaikelį raibaplunksnį?..

RUGELIO KIRTIMAS

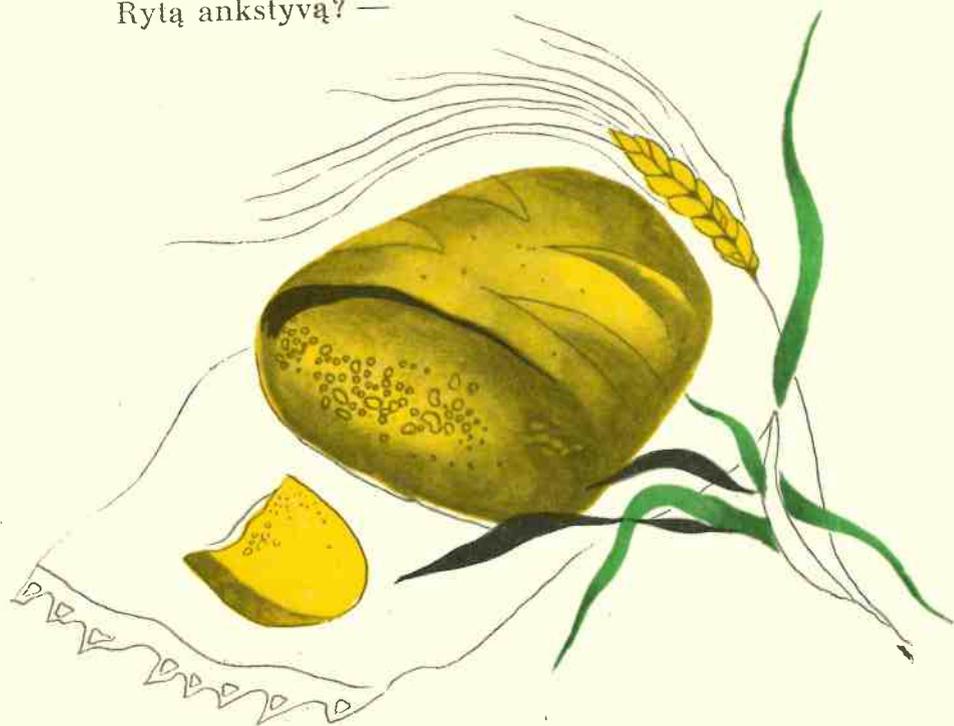
Žydi, vai žydi,
Kvepia, vai kvepia
Medum saldžiausiu
Šakota liepa.

Šakota liepa
Palei upelį,
Kur sidabrinės
Žuvytės nardo.

O kas taip dūzgia
Lyg bičių pulkas
Rugpiūčio pievoj
Rytą ankstyvą? —

Ten, prie giružės,
Ten, prie žaliosios,
Rugelį kerta
Ir gelsvą kvietį.

Eisim į talką —
Tai padirbėsime.
O rugiagėlėm
Galvas papuošim.

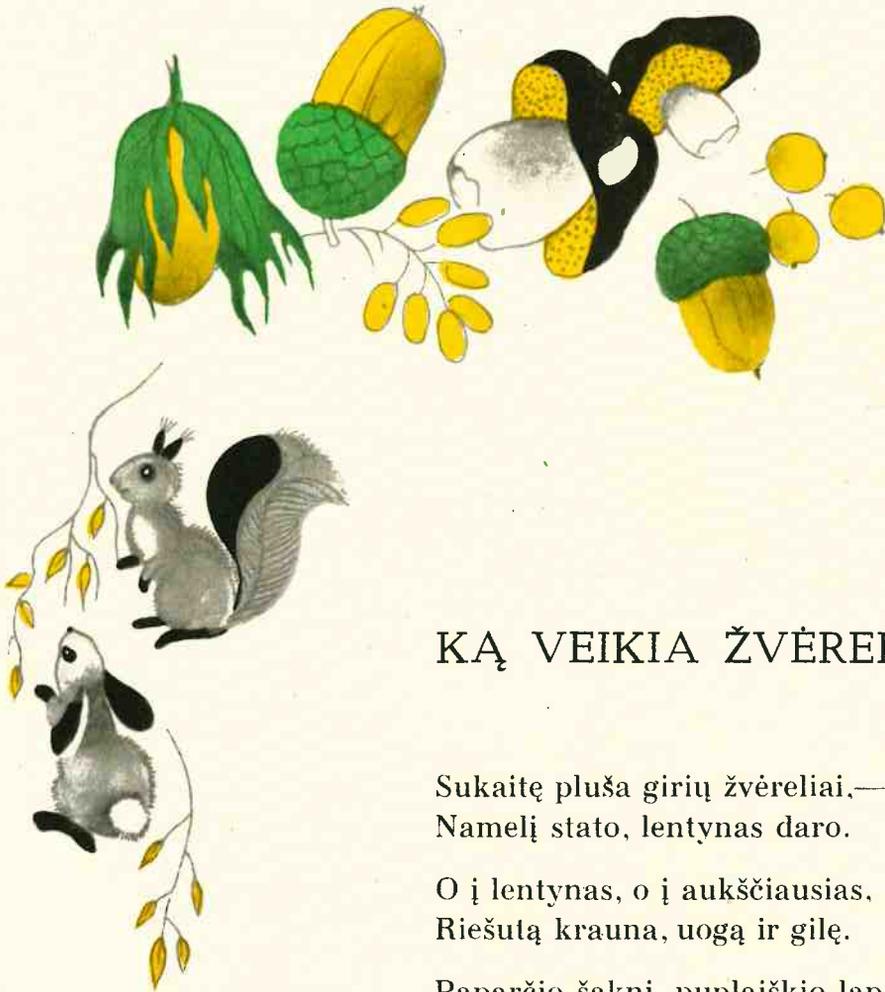
KOLŪKIO SODAI

Dūzgė bitelės kolūkio soduos.
Tai užderėjo vaisiai visoki.

Raudonaveidžiai čia obuoliukai
Pačioj viršūnėj saulelėm supas.

Bėkit skubėkit, bėkit skubėkit,—
Krepšius atneškit pačius didžiausius.

Aukštoj pakriaušėj nukrėsim kriaušė,
Visi po lygiai pasidalinsim.

KĄ VEIKIA ŽVĖRELIAI

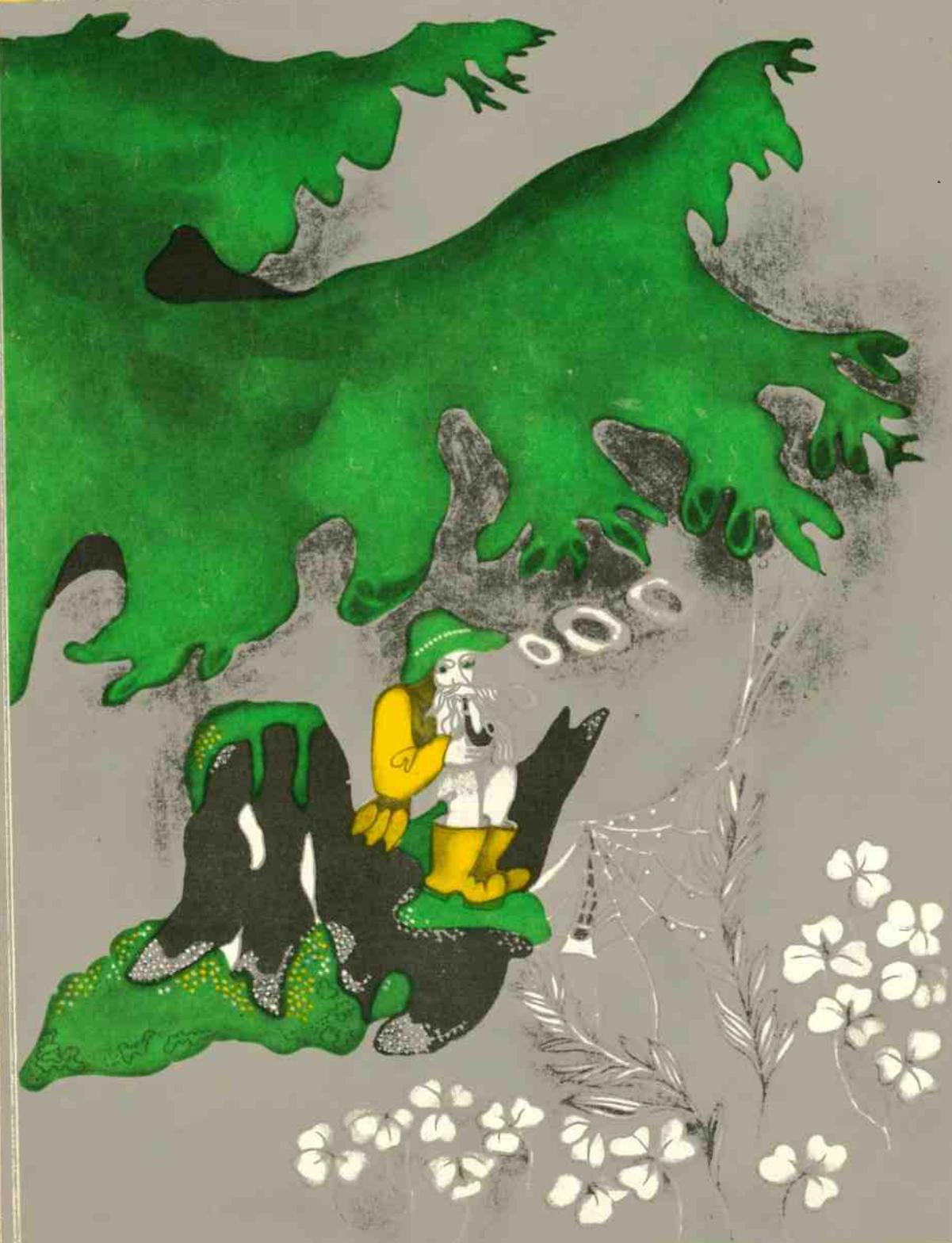
Sukaitę pluša girių žvėreliai,—
Namelį stato, lentynas daro.

O į lentynas, o į aukščiausias,
Riešutą krauna, uogą ir gilę.

Paparčio šaknį, puplaiškio lapą
Ir baravyką, saulėj džiovintą.

O kai žiemužė pabels į langą,
Užkurs ugnelę iš beržo tošies.

Ugnelei spragsint, liepsnužei šokant,
Susės žvėreliai aplinkui stalą.

GIRIŲ MONAI

Kas ten dunkso
Po egle? —
Driekias melsvas
Dūmas.

Žaliaakis
Girių gnomas
Rudą pypkę
Dumia.

Ant kelmelio
Tyliai sėdi.
Raudonuoja
Pušnys.

Vėjau vėjau,
Tu nesiausk,—
Pypkės
Neužpūski.

MERGAITĖ IR PAUKŠTUKAS

Ruduo rudabarzdis
Jau žengia laukais.
Paukšteli pilkasai,
Kodėl čia likai? —

Rugsėjis pasėjo
Geltonus lapus.
Ir bruknės liepsnelę
Greit vėjai užpūs.

Pragydo paukštukas,
Sučiulbo gražiai:
Likau, kad giedočiau
Mergaitei mažai.

Jos akys žibuoklėm
Žydės man languos.
Ir aš nebijosiu
Žiemužės ilgos.

ŽIEMUŽĖS MIEGAS

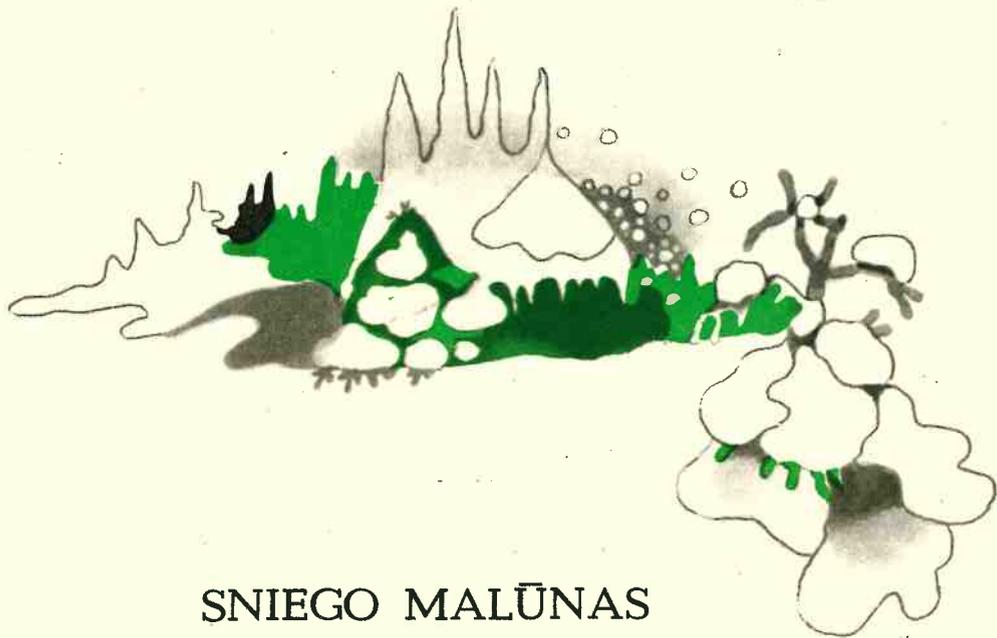
Kriskit, lapeliai, klokit žemele
Žiemužės miegui, lokiuko sapnui.

Vai ir užklokit rugio galvelę
Ir žydraplaukę girių gėlelę.

Ir boružėlės mažą trobelę,
Ir žemuogėlės rausvą veidelį.

Kad nesušaltų, saldžiai miegotų,
Žydrą žvaigždę ramiai sapnuotų.

SNIEGO MALŪNAS

Baltas vėjas girnas suko,—
Malė visą naktį.

Juodas kaukas miltus nešė,—
Visos šarkos matė.

Ir prairo kauko maišas,—
Miltai išbyrėjo.

Šarkos rėkė, šarkos lėkė,—
Skundė kauką vėjui,

Kad išbarstė sniego miltus
Ant žiemkenčių lauko.

Ir pražilo žalios girios,
Ir pražilo kaukas.

ZUIKELIS GRUODŽIO PŪGOJE

Pūgos šuoluoja
Per žemę baltą.
Pilkas zuikeli,
Ar tau nešalta?

VARVEKLIŲ ARFA

Din-din-din —
Kažkas už lango.
Din-din-din —
Kažkas už durų.

Kas taip aidi,
Kas taip žvanga? —
Net visi žaislai
Sužiuro.

Din-din-din —
Tai vėjas groja
Din-din-din —
Varveklių arfa.

Din-din-din —
Šiaurys atjoja.
Vėjas groja
Šiauriui maršą.

Ką pasikloji,
Kuo užsikloji.
Ar drabužėlį
Šiltą nešioji?

Ar neužpustė
Tavo trobelės,
Tos, kur prie slenksčio
Samanom želia?

Ar židinėly
Ugnužė dega,
Ar kepa krosny
Kiškių pyragas?..

GRUODŽIO DAINELĖ

Baltos, oi baltos mano seklyčios.
Šaltos, oi šaltos žvaigždės virš bokštų.

Zuikis po kelmu žariją pučia:
Šąla pusnynuos maži zuikučiai.

Zylės namelį vėjai užpustė.
Kelkit, vaikučiai, laikas prabusti.

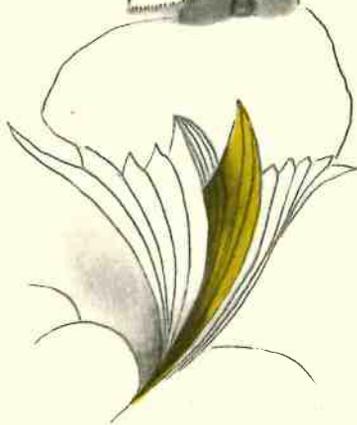
Ryta ankstyvą bėkit į girią,
Ten, kur šerkšnotos eglės pasvirę.

Zuikio šeimynai neškit kopūstų.
Zylei ir žvirbliams — po trupinėlių.

SIDABRINĖ PASAKAITĖ

Pražydo languose
Sidabro gėlės.
O tarp žiedų
Sidabro paukščiai gieda.
Sidabro upeliūkščiai
Tykiai teka.
Sidabro sodan
Veda baltas takas.
Sidabro bokštas
Tam sode. Nuo seno
Žiema sidabraplaukė
Čia gyvena.
Sidabro audeklą
Ji audžia, klosto
Nuo speigo žemę...
Nesudėję bluosto,
Nykštukai šerkšnabarzdžiai
Visą naktį
Sidabro tilta
Per upelį statė.
Užbaigę darbą,
Šoko jie ir dūko.
Paskui sumigo
Po sidabro duknom.

AUKSINĖ PASAKAITĖ

Gintarinėj šaly,
Gintarinėj pily,
Užu kopų auksinių,
Pajūry pamary,
Kur sudūžta į krantą
Bangelė greita,
Auksaplaukė mergaitė
Miega ten užburta.
Koks drąsuolis išplauks
Į audrotas marias
Baltaburiu laivu?
Kas burtažodį ras
Po sniegu, po ledu,
Po paparčio šaka,
Auksaplaukę mergele
Kas iš sapno prikels?..
O už lango pūga.
O ant stalo knyga,—
Pasakaitės auksinės
Staigi pabaiga.

DAINELĒ APIE NAUJAMETINĒ ŽVAIGŽDUTĒ

Spindēki žērēki,
Žvaigždute šviesi.
Saulužēs dukraitē
Tu žemei esi.

Eglutēj pražy dai
Lyg žiedas trapus.
Atšiaurosios pūgos
Tavēs neužpūs.

Švieti, šventēs džiaugsmā
Visiems nešdama.
Tau aidi gražiausia
Vaikystēs daina.

TURINYS

Mano knygelė	6
Ryto ugnuzė	7
Lietuva	8
Neužmirštuolės balsas	10
Prie Ugnies Amžinos	11
Kareivėliai budi	13
Vakaro žingsniai	14
Baltažiedės nubudimas	14
Saulužės kelias	15
Snaigė puikuolė	16
Motulės diena	18
Slėny tėvelis sėja	18
Dėkojimas Gegužiui	19
Gražiausias sodas	21
Sidabro varpeliai	22
Kas verkė	23
Ramunių žydėjimas	23
Avilių šviesa	26
Zydra dainelė	26
Gegulės rauda	27
Rugelio kirtimas	28
Kolūkio sodai	30
Ką veikia žvėreliai	31
Girių monai	33
Mergaitė ir paukštukas	34
Ziemužės miegas	35
Sniego malūnas	36
Varveklių arfa	38
Zuikelis gruodžio pūgoje	38
Gruodžio dainelė	39
Sidabrinė pasakaitė	41
Auksinė pasakaitė	42
Dainelė apie Naujametinę žvaigždutę	43

JAUNESNIAM MOKYKLINIAM AMŽIUI

Алдона Пуйшите
СЕРЕБРЯНЫЙ КОЛОКОЛЬЧИК

На литовском языке

Художница Гражина Диделите
Издательство «Вага», Вильнюс, пр. Ленина 50

Aldona Puišytė
SIDABRO VARPELIS

Redaktorė I. Rudokienė
Techn. redaktorė B. Šlivinskienė
Korektorė T. Ališkevičienė

Duota rinkti 1976.III.18. Pasirašyta spaudai 1976.VI.30. Leidinio Nr. 8342.
Ofsetinis popierius Nr. 1, formatas 70×90¹/₁₆ — 1,5 pop. l.=3,5 sp. l.;
4 leid. l. 50 000 egz. Užsak. Nr. 410. Kaina 30 kp

„Vagos“ leidykla, Vilnius, Lenino pr. 50
Spaudė K. Poželos spaustuvė, Kaunas, Gedimino 10

P 0762—201
M852(10)—76 116—76

V.L2
Pu28

Kaina 30 kp

